

T.C.

HARRAN ÜNİVERSİTESİ
BİYOLOJİ BÖLÜMÜ

2022 Yılı

Birim İç Değerlendirme Raporu
(BİDR)

İÇİNDEKİLER

ÖZET

BİRİM HAKKINDA BİLGİLER

1.İletişim Bilgileri

2. Tarihsel Gelişimi.....

3. Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri.....

ÖLÇÜTLER.....

A. Kalite Güvencesi Sistemi

B. Eğitim ve Öğretim

C. Araştırma ve Geliştirme.....

D. Toplumsal Katkı

DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİLER

ÖZET

1. Özet

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü 2022 Yılı Birim İç Değerlendirme Raporu (BİDR), birimin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda ilk olarak birim hakkında gerekli bilgiler yer almaktadır. Ardından kalite, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme ile toplumsal katkı ana ölçütleri ve alt ölçütlerine ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Son olarak sonuç ve değerlendirme bölümü paylaşılmıştır.

Rapor hazırlanırken Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından belirlenen standartlar dikkate alınmıştır. Birime yönelik izlemeler ve değerlendirmeler için Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi (KYBS) üzerinden gerekli veriler çekilmiştir. Ayrıca Harran Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü tarafından yapılan toplantılardan, hazırlanmış rehberlerden ve kılavuzlardan faydalanılmıştır.

BİRİM HAKKINDA BİLGİLER

1. İletişim Bilgileri

Kimlik Bilgileri	Telefon	E-posta	Adres
Birim Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hasan AKAN	0-414-3183000 (Santral: 3557)	hakan@harran.edu.tr	Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü Osmanbey Yerleşkesi Şanlıurfa

2. Tarihsel Gelişimi

Birimimiz, 1992 yılında Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi bünyesinde Şanlıurfa merkezinde yer alan Yenişehir Kampüsü'nde kurulmuştur. 1992-1993 Eğitim Öğretim yılında ilk öğrencilerini alarak eğitim hayatına başlamıştır. 2003-2004 Eğitim Öğretim yılında, Harran Üniversitesi Osmanbey Merkez Kampüsü'ndeki yeni binasına taşınmıştır ve bu kampüste lisans ve lisansüstü eğitimlerini vermeye devam etmektedir.

Birimin akademik kadrosunda 5 adet Profesör, 2 adet Doçent Doktor, 5 adet Doktor Öğretim Üyesi ve doktora ders aşamasında bulunan 1 adet Araştırma Görevlisi yer almaktadır. Ayrıca 2 adet YÖK 100/2000 bursiyeri vardır. Birimiz bünyesinde Botanik, Ekoloji, Genel Biyoloji, Hidrobiyoloji, Moleküler Biyoloji ve Zooloji Ana bilim Dalları mevcuttur. Bu Ana bilim dalları yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile aktif durumdadır.

Bölümümüz içerisinde internet ulaşımı ve gerekli görsel araçlarla donatılmış olan sınıf ve laboratuvarlar bulunmaktadır. Lisans eğitimine yönelik 2 adet, araştırmalara yönelik ise 14 adet olmak üzere toplam 16 adet laboratuvar ve bitki örneklerinin saklandığı Herbarium mevcuttur. Modern cihazların mevcut olduğu Biyoteknoloji Araştırma Laboratuvarı'nda biyoteknoloji ve moleküler biyoloji çalışmaları sürdürülmektedir. Özellikle Osmanbey Kampüsü'nde kurulmuş olan Harran Üniversitesi Merkezi Laboratuvarı lisansüstü akademik faaliyetler için ileri araştırma olanakları sunmaktadır.

Birimimiz ile ilgili bilgilere birim [web sitesinden](#) veya [YÖK Atlas](#) modülünden ulaşabilmektedir.

3. Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri

Birimimizin misyon ve vizyonu;

Misyon

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nün misyonu; çağdaş bilimin gerekliliklerini yerine getirmeyi amaçlayan akademik kadromuzun verdiği eğitimler ışığında, teorik bilgi ve uygulamalarla donatılmış, sorgulayıcı düşünce yapısına sahip, değişime ve gelişime açık, yaratıcı, girişimci, etik değerleri önemseyen, doğa ve çevre bilinci gelişmiş bireyler yetiştirmektir.

Vizyon

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nün vizyonu; eğitim, öğretim ve araştırmada öncü üniversitelerden biri olup konumuyla geleceğe yön vermektir.

Temel Değerler

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nün temel değerleri;

- Şeffaflık
- Öğrenci odaklılık
- Eğitim ve araştırmada mükemmeliyetçilik
- Öncü olmak
- Etik değerlere sahip çıkmak
- Temel hak ve özgürlükleri savunmak
- Doğa ve çevre sorunlarına duyarlı olmak ve çözüm geliştirmeyi amaçlamak

Bu temel değerler doğrultusunda ülkenin ilerlemesini sağlayacak ilerici, yaratıcı, bilimi kendine ilke edinmiş aydın insanlar yetiştirmeyi hedeflemiş olan birimiz, eğitim, öğretim, araştırma ve uygulamada sürekli iyileşme ve gelişmeyi amaçlamaktadır.

ÖLÇÜTLER

A) KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

A.1) Liderlik ve Kalite

A.1.1) Yönetim Modeli ve İdari Yapı

Harran Üniversitesi, karar alma mekanizmalarının işletilmesinde aşağıdan yukarıya süreçlerin dikkate alındığı bir kurumdur. Birimiz ihtiyaçları doğrultusunda hazırladığı talep ya da önerilerini ilgili komisyon veya kurullara sunarlar. Kurumun stratejik amaç ve hedefleri ile uyumlu olarak değerlendirilen öneriler, üniversite yönetim kurulu/senatosuna iletilerek karara bağlanır.

Birimimizde kurul ve komisyonlar mevcuttur. Bu kurul ve komisyonların görev ile sorumlulukları tanımlanmış durumdadır ve iş birliği içerisinde çalışmalarını yürütmektedirler. Kurul ve komisyonlara başkanlık eden rektör yardımcıları birimler arası koordinasyonu sağlamakta, faaliyetlere ilişkin bilgiler akademik ve idari birimlerden başlayıp ilgili kurumsal yapılardan geçmektedir. Birimiz tarafından başından beri kalite

politikası benimsenmektedir ve kalite çalışmaları birimde yer alan kalite komisyon üyeleri tarafından takip edilmekte ve raporlanmaktadır.

A.1.2) Liderlik

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü kurulan [Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi](#) (KYBS)'ne 2021 yılından beri veri girişi yapmaktadır. Sistemde eksik bilgi girişi olmaması için gerekli kontrol üst birimler tarafından kontrol edilmektedir. Gerekli planlamalar önceden yapılmakta ve bu planlar doğrultusunda hareket edilmektedir. 2021 yılından beri birimizin hedef koyma, hedeflerini gerçekleştirme oranları altı ayda bir üst yönetime sunulmaktadır (Kanıt-1). Bu durum bölümdeki artı ve eksilerin gözlenebilmesini sağlamıştır. Ayrıca hedeflerin gerçekleşmesi birim içi motivasyonu arttırmıştır.

Kanıt-1: [KYBS Biyoloji Bölümü Ocak-Haziran 2022 Gerçekleşmeleri Sunumu](#)

A.1.3) Birimin dönüşüm kapasitesi

Birimimiz tarafından [Elektronik Belge Yönetim Sistemi](#) (EBYS) etkili olarak kullanılmaktadır. Birim personelleri [Personel Bilgi Sistemi](#) üzerinden tüm özlük işlemleri, devam takibinin izlenmesi, personel hareketliliği gibi işlemleri yapabilmektedir. Öğrencilere ilişkin bilgilere [Öğrenci Bilgi Sistemi](#) ve yeni oluşturulan [Mezun Portalı](#) aracılığıyla erişimi süreci daha kolay ve hızlı hale getirmiştir.

A.1.4) İç kalite güvencesi mekanizmaları

Kalite çalışmaları için 2019 yılında üniversitemiz bünyesinde KYBS yazılımı satın alınarak devreye sokulmuştur. 2021 yılından itibaren verilen eğitimlere birimiz temsilcileri katılmıştır ve sistem aktif olarak kullanılmaktadır. KYBS verilerle yönetimi daha olanaklı ve daha kolay hale getirmektedir. Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü 2021 yılında FEDEK akreditasyon çalışma grubuna dahil olmuştur ve halihazırda FEDEK akreditasyon kriterlerine uyum ve şartları sağlama bağlamında çalışmalar devam etmektedir (Kanıt-2).

Kanıt-2: [Akreditasyon Çalışma Grubu](#)

A.1.5) Kamuoyu bilgilendirme ve hesap verilebilirlik

Birimimiz tüm faaliyetlerinde şeffaflığı ve hesap verilebilirliği ilke edinmiştir. Üniversitedeki iş süreçleri, ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmekte, izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Birim düzeyinde web sayfaları aracılığı ile ulusal ve uluslararası başarılar/[duyuru](#)/etkinlik/[haberler](#)/raporlar tüm kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Ayrıca, kurumsal ve birimlere ait sosyal medya hesapları da kamuoyu bilgilendirmesi ve paylaşımı için aktif olarak kullanılmaktadır. Web sayfalarında ilgili bağlantılar verilmektedir. Her türlü bilgilendirme, kurumsal e-posta uzantılı adresler üzerinden tüm çalışanlara ve öğrencilere yapılmaktadır.

A.2) Misyon ve Stratejik Amaçlar

A.2.1) Misyon, vizyon ve politikalar

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nde misyon; "çağdaş bilimin gerekliliklerini yerine getirmeyi amaçlayan akademik kadromuzun verdiği eğitimler ışığında, teorik bilgi ve uygulamalarla donatılmış, sorgulayıcı düşünce yapısına sahip, değişime ve gelişime açık,

yaratıcı, girişimci, etik değerleri önemseyen, doğa ve çevre bilinci gelişmiş bireyler yetiştirmek” ve vizyon “eğitim, öğretim ve araştırmada öncü üniversitelerden biri olup konumuyla geleceğe yön vermek” olarak belirlenmiştir.

A.2.2) Stratejik amaç ve hedefler

Birimimiz temel değerler doğrultusunda 4 ana amaç belirlemiştir. Bunlar 2019-2023 Stratejik Planı’nda da hedefleriyle belirtilmiştir. Bunlardan ilki "Eğitim öğretim kalitesini geliştirmek ve sürekliliğini sağlamak", ikincisi "Araştırma ve geliştirme kapasitesinin geliştirilmesi", üçüncüsü "Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi" ve dördüncüsü ise "Yerel ve bölgesel dinamiklerin iş birliğiyle kalkınmaya öncülük etmektir". 2019-2023 Stratejik Planda belirtilen hedeflerin yıl yıl gerçekleşme oranları KYBS sisteminden takip edilmektedir.

A.2.3) Performans yönetimi

Birimde performans yönetimi süreçleri, kalite süreçleriyle ilişkilendirilmiş. Yıllık olarak performans göstergeleri hazırlanmaktadır. Performans göstergeleri, belirlenmiş takip sıklığına göre ilgili birimler ve bölümler tarafından izlenmektedir. Hedeflere ulaşılabilmesi için gerekli aksiyonlar planlanmaktadır. Hedeflerin gerçekleşme oranları ve gerekli aksiyonları planlayıp izlemesini yapma KYBS üzerinden gerçekleşmektedir.

A.3) Yönetim Sistemleri

A.3.1) Bilgi yönetim sistemi

Birimimizde yönetsel süreçler bilgi yönetim sistemleri ile sürdürülmektedir. farklı ihtiyaçları karşılamak ve verileri takip etmek üzere yazılımlar kullanılmaktadır Elektronik Belge Yönetim Sistemi, Personel Devam Kontrol Sistemi, Arıza Talep Sistemi, Personel Bilgi Sistemi, Öğrenci Bilgi Sistemi, Kalite Yönetim Bilgi Sistemi, HARUSEM Belge Doğrulama Sistemi, Ek Ders Ücret Portalı ve Etkinlik Takvimi gibi birçok farklı sistemi kapsayan [Harran Portal](#) ile sistemlere tek yerden ulaşma imkânı bulunmaktadır.

A.3.2) İnsan kaynakları yönetimi

Üniversite yönetimi her yıl sonunda birimizden öğretim elemanı norm kadro planlamalarını bir sonraki yıl için yapmamızı istemektedir.

A.3.3) Finansal yönetim

Bütçeleme ve harcama sürecinin her aşaması Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından denetlenmektedir.

A.3.4) Süreç yönetimi

Toplam kalite yönetiminin temel amaçlarından birisi süreçleri belirlemek, onları analiz ederek katma değeri olmayan eylemlerden arındırmak ve daha iyiye götürülecek olan yerleri iyileştirmektir. Bunun için süreçler belirlenmeli ve analiz edilmelidir. Süreç yönetimi sağlama adına 2020 yılında uygulama konan Kalite Yönetim Bilgi Sistemi, birimiz tarafından kullanılmaktadır. Kalite koordinatörlüğü tarafından talep edilen düzenlemeler ise birimiz tarafından yapılmaktadır.

A.4) Paydaş Katılımı

2022 yılında birimimizin dahil olduğu 3 tane etkinlik gerçekleşmiştir (Kanıt-3).

Kanıt-3: [2022 yılında birimimiz tarafından gerçekleştirilen etkinlikler](#)

A.4.1) İç ve dış paydaş katılımı

Birimimizdeki akademik ve idari personelin memnuniyeti anketler ile ölçülmektedir. Yapılan detaylı anket çalışmaları ile memnuniyet düzeyleri birçok açıdan değerlendirilmektedir. Akademik ve idari personelin görüşlerini bildirecekleri ortamlar yaratılması, ortak kararlar alınması ve bunların iyileştirme süreçlerine yansıtılması birimiz açısından önem arz etmektedir. Alınan geri bildirimler raporlanarak süreçlerin iyileştirilmesinde kullanılmaktadır.

A.4.2) Öğrenci geri bildirimleri

Birimimizdeki öğrenciler dönem sonunda notlarını görmeden önce aldıkları dersler ile ilgili anketleri doldurmakla yükümlüdür. Ayrıca ilgili anketler [web sitemizde](#) paylaşmakta ve daha fazla kişiye ulaşması sağlanmaktadır. Bölüm düzeyinde her yıl yapılan seçimlerle Öğrenci Temsilcileri Konseyi oluşturulmakta ve bu seçilmiş öğrenci temsilcilerinin akademik kurullar ve senatoya aktif katılımı ile öğrencilerin yönetimdeki temsiliyeti sağlanmaktadır.

A.4.3) Mezun ilişkileri yönetimi

Birimimizin temel hedeflerinden birisi nitelikli mezun yetiştirmektir. Program çıktılarının garanti altına alınması; mezunların istihdam alanlarında beklentileri ne kadar karşıladığının takip edilmesi ve toplumun ihtiyaçlarına hangi düzeyde cevap verdiğinin öğrenilmesi için mezunlarla etkili iletişim içerisinde olmak gerekmektedir. Mezunlarımızla iletişim kurmak, kariyer hedeflerine ulaşma düzeylerini belirlemek, istihdam oranlarını izlemek, çalıştığı kurumlarla işbirliği yapmak, eğitim programlarımıza yönelik paydaş olarak mezunlarımızdan görüş almak, başarı hikâyelerini paylaşmak, kariyer fırsatları hakkında mezunlarımızı bilgilendirmek, mezuniyet sonrası mezunlarımızın gelişimini destekleyecek programlar yapmak amacıyla üniversitemiz tarafından 2021 yılında Mezun Bilgi Sistemi yenilenerek [Mezun Portalı](#) sayfası hazırlanmıştır. Mezun olan ve mezun olacak olan öğrencilerimize danışmanları tarafından Mezun Portalından bahsedilmekte ve aktif olarak kullanmaları sağlanmaktadır.

A.5) Öğrenci Sayıları ve İnsan Kaynakları Verileri

Birimimizde kayıtlı öğrenci sayısı [YÖK Atlas](#) modülünden alınmıştır (Tablo-1).

Tablo-1: Öğrenci sayıları

	Kayıtlı Öğrenci Sayısı	% Oran
Toplam	220	%100,0
Kız	136	%61,8
Erkek	84	%38,2

B) EĞİTİM VE ÖĞRETİM

B.1) Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi

B.1.1) Programların tasarımı ve onayı

Birimimizde lisans ve lisansüstü programların tasarımına ilişkin süreç, Üniversitemizin belirlediği ilke ve esaslar doğrultusunda oluşturulması ile başlar. Hazırlanan program birim akademik kurul kararı ile fakülte yönetimine sunulur. Programa ilişkin değerlendirmeler sırasında ihtiyaç duyulduğunda birimize programa ilişkin görüş ve öneriler iletilerek güncellenme istenebilir. Öğretim programlarının tasarım ve güncellenmesi sırasında birimizin misyonu, vizyonu ve hedefleri göz önünde bulundurulur.

Birimimizdeki programlara ait [bilgi paketleri](#) web sayfasından ilan edilmektedir. Derslerin bilgi paketi güncellemeleri üniversitede belirlenen takvim doğrultusunda yapılmaktadır. Güncel eğitim müfredatında yer alan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) üzerinden kredi hesaplamaları yapılmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin yurt içi ve/veya yurt dışında almış oldukları eğitimler sonrasında (çeşitli öğrenci değişim programları vb. aracılığıyla) gerekli intibak değerlendirmeleri de yapılmaktadır. Bu değerlendirmeleri birimizde yer alan komisyon üyeleri iş birliği içinde yürütmektedir.

Birimimizin müfredatında yer alan tüm derslerin detaylı bilgilerine ve ders bilgi paketlerine Bologna bilgi sistemi üzerinden veya Fakültemiz web sitesinde yer alan [Ders İzlenceleri](#) sekmesinden ulaşılabilmektedir.

B.1.2) Programların ders dağılım dengesi

Üniversitede önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenim gören öğrencilerin mezuniyet aşamasına kadar alması gereken zorunlu ve seçmeli ders dağılımı [web sitesinde](#) paylaşılmıştır. Ayrıca zorunlu ve seçmeli ders dağılım dengesine ilişkin ilke, kural, yöntem ve mekanizmalar tanımlıdır ve 05.09.2019 tarihli 30879 sayılı resmi gazete yayınlanmıştır (Kanıt 4).

Kanıt-4: [Harran Üniversitesi önlisans ve lisans eğitim-öğretim ve sınav yönetmeliği](#)

Ayrıca, Üniversitemiz öğrencilerinin seçmeli ders ihtiyacını karşılamak amacıyla [Ortak Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü](#) kurulmuştur ve akademik birimler tarafından üniversite geneline açılan seçmeli dersler bulunmaktadır. Birim hedefleri doğrultusunda açılan bu dersler öğrencilerin farklı disiplinleri tanımasına olanak sağlamaktadır. Birimiz tarafından bir tane güz döneminde bir tane de bahar döneminde olmak üzere toplamda iki adet ortak seçmeli ders açılmıştır (Kanıt-5). Ders dağılım dengesine ilişkin program güncelleme çalışmaları Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından web sayfasında duyurulan takvim çerçevesinde güz ve bahar dönemleri için birer kez olmak üzere yılda iki kez yapılmaktadır.

Kanıt-5: [Birimimiz tarafından açılan ortak seçmeli derslerin izlenceleri](#)

B.1.3) Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu

Birimimizde tüm programlarda ders kazanımları, program çıktılarıyla uyumlandırılmıştır ve [ders bilgi paketleri](#) her düzeyde program için web sayfasında paylaşılmaktadır.

B.1.4) Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı

Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımına ilişkin tanımlı süreçler bulunmakta olup, [Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı](#) tarafından kontrol edilmektedir. Birimimizde yer alan tüm derslerin AKTS kredileri tanımlanmış ve üniversitemiz ders bilgi paketlerinin yer aldığı web sayfasında ilan edilmiştir.

B.1.5) Programların izlenmesi ve güncellenmesi

Birimimizde her yarıyıl eğitim ve öğretim ile ilgili göstergeler (açılan dersler, öğrenci sayıları, ders çeşitliliği, laboratuvar ve uygulama, lisans/lisansüstü ders dengeleri, vb) periyodik ve sistematik olarak izlenmekte ilgili kurullar tarafından değerlendirilmektedir. Ayrıca birimimiz FEDEK akreditasyon sürecindedir. Birimimizin stratejik amaç ve hedefleri, gerçekleştirmeleri, kalite sistemine katkısı düzenli olarak kalite komisyonu aracılığıyla rektörlük düzeyinde değerlendirilmektedir.

B.1.6) Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi

Eğitim ve öğretim süreçleri, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ve birimimiz koordinasyonunda yürütülmektedir. Üniversitemizde eğitim ve öğretim programlarının tasarlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi faaliyetlerine ilişkin ilke, esaslar ve takvim belirli olup üniversite genelinde uygulanmaktadır. Önlisans/lisans eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi için kullanılan [Öğrenci Bilgi Sistemi](#), öğrencilerin ilk başvuru-kayıt işlemlerinin, ders seçimlerinin, ders takiplerinin daha kolay ve hızlı yapılmasını sağlamaktadır. Öğretim elemanlarının kullandığı alan, ders bilgi paketlerinin, danışmanlık işlemlerinin, ders takiplerinin, öğrenci katılımlarının ve sınav süreçleri için iyileştirilmiştir. Lisansüstü eğitim ve öğretim süreçleri için de Öğrenci Bilgi Sistemi kullanılmaktadır.

B.2) Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme Öğretme ve Değerlendirme)

B.2.1) Öğretim yöntem ve teknikleri

Birimimizdeki programların tasarımında, fiziksel ve teknolojik olanaklar göz önünde bulundurulmaktadır. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin aksaksız bir şekilde yürütülmesi, öğrencilerin aktif olarak derslere devam yükümlülüğü ile sağlanmaktadır. Öğrencilerin başarı, ölçme ve değerlendirmeleri; yazılı, uygulamaya dayalı sınav ve/veya sözlü sınavlar esas alınarak yapılmaktadır. Öğrencilerin; yasal zeminde derslere devamı ve sınav programlarına uyarak tamamlamaları gereken kredi yeterliliğinde mezuniyetleri esastır. Birimimiz öğrencilerinin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesine yönelik esaslar, programların verimini artırmak amacı ile 05.09.2019 tarihinde yürürlüğe giren [Harran Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) ile uygulanmaktadır.

Her bir sınıf için birimimizden bir öğretim elemanı danışmanlık hizmeti vermektedir. Öğretim elemanlarının danışmanlık saatleri dönem başında belirlenmekte ve öğrencilere bildirilmektedir.

Fakültemize öğrenci kabulü ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılmaktadır. Bunun dışında yatay geçiş ve yabancı uyruklu öğrencilerin kabulü ile ilgili yönetmelik ve yönergeler çerçevesinde yapılmaktadır. Bu öğrencilerin kabulünden sonra önceki öğrenmelerinin tanınması, kredilendirilmesi ve intibaklarının yapılması yine yönergeler çerçevesinde ilgili komisyon tarafından yapılmaktadır.

B.2.2) Ölçme ve değerlendirme

Ölçme değerlendirme yöntemleri öğrenci merkezli, yetkinlik ve performans temelli yürütülmekte olup hedeflenen öğrenme çıktıları ile uyumludur. Ölçme değerlendirme kapsamında kullanılan yöntemler akademik takvim yılı başında öğrencilere ders izlenceleri aracılığıyla ilan edilmektedir. Birimimizde kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemleri; yazılı sınav, sözlü sınav, ödev, proje, performansa dayalı beceri sınavları, grup çalışması gibi yöntemlerle sağlanmaktadır. Ölçme değerlendirme uygulamalarının sürekli iyileştirme faaliyetleri öğrenci ve öğretim elemanlarının geri bildirimleri doğrultusunda sistematik olarak gerçekleştirilmektedir.

B.2.3) Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi

Öğrenci kabulleri ilgili yönetmelik ve yönergeler doğrultusunda yapılmaktadır. Birimimizdeki lisans programlarına ÖSYM tarafından merkezi yerleştirmeye öğrenci kabul edilmektedir. Lisansüstü öğrenci kabulleri [YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği](#) ve Harran Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır (Kanıt-6). Her bir lisansüstü eğitim programı tarafından ilgili enstitü müdürlüğünün ilan ettiği takvim çerçevesinde kontenjan belirlenmektedir. Başvuran öğrenciler yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde programlara kabul edilmektedir.

Kanıt-6: [Harran Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği](#)

B.2.4) Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma

Elde edilen diploma, derece ve diğer yeterliliklerin onayı ve sertifikalandırılması, mezuniyet koşulları ve mezuniyet karar süreçleri açık, anlaşılır, kapsamlı ve tutarlı bir şekilde YÖK'ün belirlediği kurallar ve Üniversite Senatosu kararları ile tanımlanmıştır ve [Harran Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) olarak ilan edilmiştir.

B.3) Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri

B.3.1) Öğrenme ortam ve kaynakları

Birimimizde eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürebilmek için sınıf, laboratuvar, basılı ve/veya elektronik kaynak, basılı ve/veya elektronik materyal, canlı ve/veya cansız örnekler vb. öğrenme ortamı ve kaynakları yer almaktadır. Birim genelinde kontenjan sayısı göz önünde bulundurularak ya uygun büyüklükte sınıf temin edilmeye çalışılmış ya da ders şubelere ayrılmıştır. Öğrenme ortam ve kaynaklarının kullanımının izlenmesi ve iyileştirilmesinde anket ve ders değerlendirme formu gibi yöntemler kullanılmaktadır.

B.3.2) Akademik destek hizmetleri

Birimimizde her bir öğrencinin akademik gelişimini takip eden, yol gösteren, akademik sorularına ve kariyer planlamasına destek olan bir danışman öğretim elemanı bulunmaktadır. Öğrencilerin danışmanlarına erişimi kolaydır. Öğrenciler danışmanlarına e-posta yolu ile de ulaşabilmektedir. Her bir danışman, öğrenci görüşmeleri için sabit zaman ayırmakta, danışmanlık gün ve saati öğrencilerinin rahatlıkla görebilecekleri şekilde (öğretim elemanının odasının kapısı, bölüm panoları, [web sitesi](#) vb.) ilan etmektedir. Danışmanlık hizmetlerinin izlenmesinde ve iyileştirilmesinde öğrenci anketleri, öğrenci geribildirimleri vb. yöntemler kullanılmaktadır.

B.3.3) Tesis ve altyapılar

Bölümümüz içerisinde internet ulaşımı ve gerekli görsel araçlarla donatılmış olan sınıf ve laboratuvarlar bulunmaktadır. Lisans eğitime yönelik 2 adet, araştırmalara yönelik ise 14 adet olmak üzere toplam 16 adet laboratuvar ve bitki örneklerinin saklandığı Herbarium mevcuttur. Modern cihazların mevcut olduğu Biyoteknoloji Araştırma Laboratuvarı'nda biyoteknoloji ve moleküler biyoloji çalışmaları sürdürülmektedir. Özellikle Osmanbey Kampüsü'nde kurulmuş olan Harran Üniversitesi Merkezi Laboratuvarı lisansüstü akademik faaliyetler için ileri araştırma olanakları sunmaktadır.

B.3.4) Dezavantajlı gruplar

Birimimiz, dezavantajlı gruplardaki öğrencilere ve geri bildirimlerine karşı duyarlıdır. Gelen talepler, öneriler doğrultusunda izleme ve iyileştirme çalışmaları sürdürülmektedir. Birimizde eğitim gören özel gereksinimli öğrenci bulunmamaktadır.

B.3.5) Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Birimimizde yer alan Biyoloji Kulübü tarafından etkinlikler düzenlenmektedir. Düzenlenecek veya düzenlenmiş olan etkinliklerin tanıtımı kulüp sosyal medya hesaplarından veya bölüm [web sitesi](#)nden yapılmaktadır. Ayrıca birimiz kendi içinde sosyal etkinlikler de düzenlemektedir. Mezun olacak öğrencilere güle güle etkinliği, lisansüstü seminer ve jürilerinden sonra yemek etkinlikleri birimiz tarafından düzenlenen sosyal etkinliklere örnek olarak gösterilebilir.

Birimimize, Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı tarafından her yıl maddi durumu yetersiz öğrencilere destek olmak adına uygulanan "Kısmi Zamanlı Çalışma" kapsamında öğrenci kabul edilmektedir.

B.4) Öğretim Kadrosu

B.4.1) Atanma, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Birimimiz akademik personelleri 2547 sayılı yasa ile Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği'ne dayalı olarak hazırlanan yönerge ile atanmakta veya yükseltilmektedirler (Kanıt-7).

Kanıt-7: [Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği](#)

Öğretim elemanı seçim, atama ve yükseltmelerde atama kriterlerinin yanı sıra öğretim elemanının yeterli niteliklere sahip olması açısından aldığı eğitimler, öğretme becerisi, iletişim becerileri, programı geliştirmeye yönelik katkıları da değerlendirmeye alınmaktadır. Öğretim elemanlarının atamalarında aynı zamanda uzmanlık alanı ile atandıkları unvan ve pozisyon ile yürüttükleri ders arasında uyumun sağlanması hususu da göz önünde bulundurulmaktadır.

B.4.2) Öğretim yetkinlikleri ve gelişimi

Kurumun genelinde öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere uygulamalar vardır. [Harran Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi \(HARÜSEM\)](#) bünyesinde oluşturulan [BİLKAMPÜS](#) üzerinden birimizde Eğitimcilerin Eğitimi programı kapsamında 1 öğretim elemanı eğitim almıştır (Kanıt-8).

Kanıt-8: [HARÜSEM Eğitici Eğitimi programına katılan öğretim elemanı için sınavı duyurusu](#)

B.4.3) Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Öğretim kadrosunun eğitim ve öğretim performansını teşvik, takdir-tanıma ve ödüllendirmeye yönelik “Harran Üniversitesi Ödül Yönergesi” bulunmaktadır (Kanıt-9). Ayrıca akademik teşvik süreci yer almaktadır. Öğretim elemanlarına yapılacak olan akademik teşvik ödeneğinin uygulanmasına yönelik olarak “Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği” bulunmaktadır (Kanıt-10).

Kanıt-9: [Harran Üniversitesi Ödül Yönergesi](#)

Kanıt-10: [Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği](#)

C) ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

C.1) Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

C.1.1) Araştırma süreçlerinin yönetimi

Birimimizde başta [Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi \(HÜBAP\)](#) olmakla birlikte başka Avrupa Birliği, TÜBİTAK gibi araştırma birimleri ile de çeşitli araştırma ve geliştirme süreçleri yürütülmektedir. Birimimiz tarafından ulusal ve uluslararası düzeyde önemli çıktılar elde edilebilecek araştırmalara öncelik verilmektedir.

Bilimsel ve teknolojik gelişime katkı sağlayan araştırmalar, ar-ge bilincinin artırılmasında rol oynayan birimize ait BAP tarafından desteklenen projeler (Kanıt-9), TÜBİTAK ve diğer kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler (Kanıt-10, Kanıt-11) ve Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projeler (Kanıt-12, Kanıt-13, Tablo-2) bulunmaktadır. Bu projelere ait bilgiler [Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi \(KYBS\)](#)'ne yüklenmiştir (Kanıt-14).

Kanıt-9: [BAP tarafından desteklenen projeler](#)

Kanıt-10: [TÜBİTAK ve diğer kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler](#)

Kanıt-11: [TÜBİTAK ve diğer kamu kuruluşları tarafından desteklenen projelere ait detaylı bilgiler](#)

Kanıt-12: [Uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projeler](#)

Kanıt-13: [Uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projelere ait detaylı bilgiler](#)

Kanıt-14: [KYBS'e yüklenen proje bilgileri](#)

Tablo-2: Bölümümüz öğretim elemanları tarafından yürütülen Avrupa Birliği projeleri

Destekleyen Kurum	Proje Yürütücüsü	Proje Numarası	Proje Adı	Bütçe Tutarı	Başlangıç Bitiş
Avrupa Birliği	Dr. Öğr. Üyesi Şahin Toprak	2018-1-TR01-KA204-059348	Adult Education fo the Protection of the Vector-Borne Diseases in Immigrants in Europe	102.000 avro	31.12.2018 30.12.2021

C.1.2) İç ve dış kaynaklar

Birimimiz araştırma kapasitesinin geliştirilmesi ve araştırmacılara daha iyi olanaklar sunulması için Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (HÜBAP), farklı alanlarda yürütülen araştırmaların etkin olarak desteklenmesini sağlayacak şekilde düzenlenen yönergedeki usul ve esaslar çerçevesinde iç kaynak desteği sağlamaktadır. Ayrıca [Harran Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi \(HÜBTAM\)](#), bünyesindeki laboratuvarlar ve cihazlar ile bölümümüzdeki çalışmalara destek vermektedir. Üniversitemiz bünyesindeki [Semsiyeye Araştırma Grupları](#) sayesinde birimizdeki öğretim elemanları farklı disiplinlerden diğer öğretim elemanları ile farklı çalışmalar yürütebilmektedir. Ayrıca Üniversitemiz bünyesinde [Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi Koordinatörlüğü](#) kurulmuştur. Verdikleri hizmetler ile birimiz akademik personeline katkı sağlamaktadır.

C.1.3) Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Birimimiz bünyesinde yer alan Botanik, Ekoloji, Genel Biyoloji, Hidrobiyoloji, Moleküler Biyoloji ve Zooloji Ana bilim Dallarında yüksek lisans ve doktora imkanı bulunmaktadır. Lisansüstü araştırmaların nitelik ve niceliğinin iyileştirilmesine ilişkin izleme ise Harran Üniversitesi KYBS üzerinden gerçekleştirilmektedir.

C.2) Araştırma Yetkinliği, İş Birlikleri ve Destekler

C.2.1) Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

Araştırma kadrosunun yetkinliğinin geliştirilmesi ve iyileştirmesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması için, belirlenen usul ve esaslar dâhilinde yurtiçi ve yurt dışı bilimsel toplantılara katılım imkânı sağlanmaktadır. Proje Geliştirme ve Dayanışma Ofisi tarafından akademik düzeyde proje yazma eğitimi verilmekte, kurum içi düzenli eğitim ve seminerler düzenlenmektedir. Bölümümüz öğretim elemanlarından Arş. Gör. Dilara Ulusal, koordinatörlüğün düzenlediği Proje Yazma Eğitimi'ne katılmıştır (Kanıt- 15). Tüm bunlarla birlikte tüm akademik personelin araştırma geliştirme performansı KYBS üzerinden izlenmektedir.

Kanıt-15: [Proje yazma eğitimi](#)

C.2.2) Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Birimimizde ulusal ve uluslararası programlar bağlamında ERASMUS Bürosu, Farabi Koordinatörlüğü ve Mevlana Değişim Koordinatörlüğü'ne bağlı birim temsilcileri bulunmaktadır. Uluslararasılaşma hedefleri kapsamında değişim programlarından yararlanan öğrenci ve öğretim elemanı sayılarının artırılması için çalışılması gerekmektedir.

C.3) Araştırma Performansı

C.3.1) Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Birimimiz tarafından aktif olarak kullanılan Kalite Yönetim Bilgi Sistemiyle (KYBS), birimizdeki öğretim elemanı/araştırmacı performansları 6 aylık periyotlarla dekanlık ve

üst yönetim tarafından değerlendirilmektedir. Yıl başında birimiz tarafından Kalite Yönetim Bilgi Sistemine (KYBS) araştırma geliştirme parametreleriyle ilgili yıllık hedefler girilmekte yılın ilk 6 ayının sonunda ve yıl sonunda bu hedeflerin gerçekleşme durumuyla ilgili olarak üst yönetime sunumlar yapılmaktadır. KYBS sistemine girilen veriler ve kanıtlar sayesinde fakültemizin genel performansı ve öğretim elemanlarının/araştırmacılarının performansları ayrı ayrı görülebilmektedir.

Birimimizdeki öğretim elemanlarının SCI, SSCI, AHCI, SCI-Exp indekslerinde ve diğer indekslerde taranan makaleleri bulunmaktadır. 2022 yılı kapsamında KYBS'e girilen ilk 6 aylık veriler göz önüne alındığında, birimiz tarafından 4 adet SCI, SSCI, AHCI, SCI-Exp indekslerinde taranan makale yayınlanmıştır (Kanıt-16).

Kanıt-16: [SCI, SSCI, AHCI, SCI-Exp yayınlar](#)

C.3.2) Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Öğretim elemanlarının araştırma-geliştirme performansı izlenmekte ve öğretim elemanları ile değerlendirilerek iyileştirilmektedir. Birimizdeki öğretim elemanları tarafından KYBS'e yüklenmek üzere Akademik Yayın Kanıt Formu (Kanıt-17), Akademik Atıf Kanıt Formu (Kanıt-18) ve Bölüm Yayın Performans Formu (Kanıt-19) doldurulmaktadır.

Kanıt-17: [Akademik Yayın Kanıt Formu](#)

Kanıt-18: [Akademik Atıf Kanıt Formu](#)

Kanıt-19: [Bölüm Yayın Performans Formu](#)

D) TOPLUMSAL KATKI

D.1) Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

D.1.1) Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

GAP bölgesinin merkezi olan Şanlıurfa'nın tek, bölgenin ise köklü üniversitelerinden olan Harran Üniversitesi'nden gerek şehir gerekse bölge halkının beklentileri yüksektir. Bunun bilincinde olan birimiz, eğitim-öğretim kalitesini ve tüm paydaşların memnuniyetini artırma amacını gütmektedir. Bu yüzden Ar-Ge'yi merkeze alan yenilikçi bir bakış açısıyla topluma fayda sağlayacak nitelikli bilimsel çalışmaların artırılması hedeflenmektedir.

D.1.2) Kaynaklar

Kaynaklar mali, fiziksel mekan (laboratuvar, çok amaçlı kullanılan salonlar, vb), insan gücü ve danışmanlık hizmeti olarak göz önüne alındığında, özellikle insan gücü, danışmanlık hizmetinin ve farklı fiziksel mekan kullanımının oldukça etkin olduğu, yapılan faaliyetlerden görülmektedir. İç ve dış destekli mali kaynaklar da sağlanabilmektedir.

D.2) Toplumsal Katkı Performansı

D.2.1) Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Tüm birimler kendi hedeflerini ve gerçekleştirmelerini takip etmektedirler. Ayrıca üst yönetim de hedef, gerçekleştirme izleme ve performans değerlendirmelerini 6 aylık periyotlarla yapmaktadır. Özellikle Kalite Yönetim Bilgi Sisteminin kullanımının artmasıyla kurum stratejisi doğrultusunda tüm hedefler ile birimlerin performans göstergelerinin izleme ve değerlendirmesini yapmak daha kolay ve hızlı hale gelmiştir.

E) DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİLER

Birimimiz, Üniversitemiz bünyesindeki diğer birimler gibi nitelikli bireyler yetiştirerek eğitimde kaliteyi arttıracak ve bölge kalkınmasına katkı sağlayacak eğitim ve araştırma faaliyetleri ve toplumsal içerikli hizmetleri ile bölgede önemli bir yere sahiptir. Birimdeki mevcut öğretim elemanı, altyapı ve fiziksel yetersizliklerin giderilmesi için çalışmalar hız kesmeden devam etmektedir.

E.1) Liderlik, Yönetim ve Kalite

Birimimizce KYBS'ye yıllık olarak hedefler, 6 aylık periyotlarla ise gerçekleştirenler girilmektedir. Her altı aylık periyotta birimizce üniversitemiz üst yönetimine gerçekleştirme oranlarımız sunulmakta, eksik ya da alınması gereken tedbirler konuşulmaktadır. Tüm bileşenleri içeren bilgi yönetim sistemiyle verilerle yönetim daha kolay ve daha hızlı hale gelmiştir. Böylece birimiz kaliteyi içselleştirerek felsefe haline getirme yolunda ilerlemektedir.

Güçlü Yönler

- Kalite sisteminin birim tarafından benimsenmiş olması
- Birimde kaliteden sorumlu komisyon üyelerinin olması
- Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi (KYBS)'nin düzenli olarak kullanılması ve üst yönetime yapılan sunumlara aktif olarak katılım sağlanması

Gelişmeye Açık Yönler

- Birim genelinde akademik ve idari çalışanların "kalite güvencesi sistemi" konusundaki bilgi birikiminin artırılması
- Akademik personelin iyileştirme süreçlerine aktif katılımının sağlanması

E.2) Eğitim ve Öğretim

Birimimizde Bologna bilgi paketleri tamamlanmıştır. Birimin web sayfasında Bologna bilgi paketine bağlantı sağlanmıştır. Her ders için takip edilecek planın, dönem içi ve dönem sonu uygulamalarının, dönem başında ilan edildiği "Ders İzlenesi" uygulaması kullanılmaktadır. Ders izlenceleri akademik dönem başlamadan önce birimlerin web sayfasında ilan edilmektedir. Programımıza ön koşullu dersler eklenmiştir. Ayrıca Ortak Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü tarafından öğrencilerin okudukları programdaki zorunlu ve seçmeli dersler dışında ilgileri doğrultusunda ders alabilecekleri ortak seçmeli dersler havuzu oluşturulmuştur. Birimize başlayan yeni öğrencilerden ilgi duyanlara isteğe bağlı yabancı dil eğitimi verilmektedir. Üniversitemiz tarafından tasarlanan Mezun Portalına mezunlarımızın ve mezun olacak öğrencilerimizin kaydolmaları teşvik edilmiştir. Bunlara

ek olarak birimizde 2 adet doktora öğrencisi 100/2000 YÖK bursundan faydalanmaktadır.

Güçlü Yönler

- Öğretim elemanlarının atama, yükseltme ve görevlendirmelerinde mevzuata ek olarak kurumun misyon ve hedeflerine uygun olması
- Eğitim-öğretim faaliyetlerinin güçlü bir akademik kadro ile veriliyor olması
- Öğrencilerin, kalite güvencesi sistemine dahil edilmesi

Gelişmeye Açık Yönler

- Öğrencilere yönelik yeterli sosyal ve kültürel faaliyetlerin olmayışı
- Yetersiz fiziksel, teknik ve teknolojik koşullar
- Öğrencilerin tüm eğitim öğretim faaliyetlerinden en iyi şekilde faydalanabilmesinin sağlanması
- Uygulama dersleri için sektör gezilerinin teşvik edilmesi

E.3) Araştırma ve Gelişme

Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (HÜBAP) HÜBAP, Harran Üniversitesi akademik personeli ile öğrencilere yönelik destek sağlamakta ve gücünü hayata geçirmiş ve gücünü Harran Üniversitesi Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi ile arttırmaktadır. Birimiz HÜBAP ve Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi ile iş birliği için araştırma ve gelişmelerine devam etmektedir. Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi tarafından birimiz akademik personeline proje geliştirme bağlamında gerekli rehberlik çalışmaları yapılmaktadır.

Güçlü Yönler

- Araştırma odaklı bir üniversite olarak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin çıktılarının niteliğini güvence altına alacak destek birim ve yapıların bulunması
- Birimdeki Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin Üniversite genelinde düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi

Gelişmeye Açık Yönler

- Destek miktarlarının geliştirilmesi
- Öğretim elemanlarının teşvik edilmesinin ve motivasyonun artırılması
- Eğitim, sempozyum, kongre gibi etkinliklerin artırılması

E.4) Toplumsal Katkı

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü; kurumsal kültüre bağlı bir şekilde eğitim öğretim, bilimsel faaliyetler ve araştırma geliştirmeye yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

Güçlü Yönler

- Kurum kültürünün bir parçası olarak yürütülen faaliyetlerin toplum odaklı olması
- Sosyal sorumluluk projelerine verilen önem ve katkının yüksek olması

- Toplumsal katkı süreçlerini yönetecek ve destek verecek insan kaynağının bulunması

Gelişmeye Açık Yönler

- Toplumsal katkı faaliyetlerine yönelik izleme ve iyileştirme mekanizmalarının kurumun geneline yayılması ve sistematik hale getirilmesi
- Toplumsal katkı faaliyetleri konusunda bilincin arttırılması